

Etiska regler

Diplomerad SLH Återhämtningsterapeut
Soulful Living

Grundläggande resonemang

Som utbildad Återhämtningsterapeut på Soulful Living kommer man i kontakt med många människor, i sin yrkesutövning, som befinner sig utsatta situationer. I ansvaret ligger att man är medveten om detta och att man också är medveten om att man, som terapeut har en betydelsefull roll i klientens liv. För att kunna axla detta ansvar har Soulful Living tagit fram etiska riktlinjer som ska tydliggöra vilka krav som ställs på Återhämtningsterapeuten.

Dessa etiska riktlinjer ska vara ett stöd för dig som Återhämtningsterapeut samtidigt som de utgör en trygghetsgrund för klienter och de som kommer i kontakt med en Återhämtningsterapeut. Som Återhämtningsterapeut förväntas du följa dessa etiska riktlinjer så att klienten kan känna sig trygg med återhämtningsterapeutens professionalitet och yrkesutövande oavsett vilken terapeut denne än vänder sig till. När du utövar ditt yrke som Återhämtningsterapeut är du en representant för alla Återhämtningsterapeuter som yrkesgrupp samt för Soulful Living vilket gör att riktlinjerna bör följas i varje avseende då yrket utövas. Skulle dessa etiska riktlinjer inte efterföljas och därmed skadar förtroendet för yrkesgruppen och/eller Soulful Living så förbehåller vi oss rätten att återta examen och diplommet.

Vi har skapat dessa etiska principerna i syfte att

1. Tjåna som stöd för Soulful Livings diplomerade Återhämtningsterapeuter, och dess terapeutklienter, vid ställningstagande i olika etiska frågor.
2. Skydda Återhämtningsterapeuter och deras klienter mot icke etiskt bemötande.
3. Utgöra grunden för att förtroendet för Återhämtningsterapeuterna som yrkeskår upprätthålls.

För att bli diplomerad av Soulful Living kråvs att man förbinder sig att följa de etiska riktlinjer som är faststållda av oss. Riktlinjerna bygger bland annat på psykologernas etiska regler, hälso- och sjukvårdslagen, sekretesslagen, socialtjänstlagen, patientjournalagen samt konsumentlagarna.

Om externt företag anställer någon av Soulful Livings Återhämtningsterapeuter är det viktigt att Återhämtningsterapeuten förvissar sig om att företagets anställningsvillkor eller förhållanden inte strider med de etiska regler som gåller för en Återhämtningsterapeut från Soulful Living.

Varumärke & värdegrunder

Som terapeut från Soulful Living står du för alla människors lika värde och rättigheter. Terapeuten tar avstånd från diskriminering oavsett ålder, ras, könstillhörighet, etnicitet, sexuell läggning, religion, nationellt ursprung, socioekonomisk status och funktionsnedsättning.

Terapeuten är införstådd med att Soulful Living är ett politiskt och religiöst obundet företag och att den terapimodell vi arbetar med inte får sammankopplas med varken religion eller politik.

Terapeuten ger alltid korrekt information om hens kvalifikationer, sakkunskaper, erfarenheter, utbildning, kompetens och värdegrunder och får inte använda yrket i sammanhang där felaktig information uppges.

Soulful Living har, genom ägandet av varumärket "SLH Återhämtningsterapeut" ensamrätt på att utbilda och diplomera återhämtningsterapeuter. Detta värnar Soulful Living om för att säkerställa att marknadsföringen av yrket är enhetlig och att metoden och arbetssättet är detsamma oavsett vem som utövar yrket som bär titeln "återhämtningsterapeut".

Du som är diplomerad SLH Återhämtningsterapeut av Soulful Living har rätt att använda varumärket under förutsättning att terapeutens marknadsföring av yrket är i enlighet med yrkets kvalifikationer, beskrivning och yrkets värdegrunder. Enskilda återhämtningsterapeuters rätt att använda varumärket styrs av Soulful Livings etiska regler och svensk varumärkeslag.

Soulful Livings övriga samarbetspartners rätt att använda varumärket styrs av svensk varumärkeslag, vilket bland annat innebär att tillstånd för att använda varumärket krävs. Soulful Living väljer att inte samarbeta med aktörer som står för värdegrunder som inte är förenliga med återhämtningsterapin och kan även häva tillstånd som redan givits.

Samarbetspartners till Soulful Livings samarbetspartners (företag, organisationer eller föreningar), som kan komma att associeras med varumärket "Återhämtningsterapeut", ska godkännas av Soulful Livings utvalda företrädare så att deras värdegrunder går i linje med återhämtningsterapins grundläggande värderingar. Det innebär att alla aktörer som kan komma att associeras med återhämtningsterapin, direkt eller indirekt, ska ha ett arbetssätt som är förenligt med Soulful Livings etiska regler. (Undantag: Annan överenskommelse i avtal)

Återhämtningsterapins värdegrunder

- Vi väljer, i så stor utsträckning vi kan, att möta livet i kärlek istället för rädsla.
- Vi väljer att se andra återhämtningsterapeuter som kollegor istället för konkurrenter.
- Vi väljer att verka för oneness, tillsammans, istället för separation och splittring.
- Vi dömer inte varandra utan försöker istället förstå varandra.
- Vi respekterar varandras olikheter, känslor och åsikter.
- Vi accepterar alla människors olika värderingar, etniska bakgrund, sexuell läggning och fria vilja.
- Vi väljer att SE varandra.

Tystnadsplikt

1. Återhämtningsterapeuten arbetar alltid under tystnadsplikt. Tystnadsplikten innefattar även att det finns en terapeut – klient relation.

- a) Undantag får göras om klienten inte betalar för sina tjänster, då får endast klientens personuppgifter lämnas ut för att kunna driva in betalningen.
- b) Undantag *skall* göras om det kommer till Återhämtningsterapeutens kännedom att en uppenbar och omedelbar fara för klientens eller någon annans liv föreligger. Det samma gäller om fara för svårare personskada föreligger. Återhämtningsterapeuten skall i dessa fall kontakta närmaste polismyndighet och/eller den allmänna sjukvården och lämna de upplysningar om klienten som är nödvändiga för att den omedelbara faran kan undanröjas. Om brott redan är begånget har man ingen anmälningsplikt.
- c) Undantag från punkt 1 kan också göras om klienten själv begär att upplysningar skall lämnas till tredje person eller institution.
- d) Undantag får göras om klienten utsätter dig, som terapeut, för brott. Då har du alltid rätt att anmäla.
- e) Återhämtningsterapeut som ingår i arbetslag med flera behandlare kan, med klientens samtycke, lämna, för arbetet relevanta upplysningar, om klienten till de andra i arbetslaget.

2. Som Återhämtningsterapeut har du tystnadsplikt i samband med att du accepterar reglerna i detta dokument och börjar agera i din roll som Återhämtningsterapeut. Att inte bestrida innehåller efter att man tagit del av dokumentet räknas som accept.

3. Din sekretess gäller även all information och dokumentation du får ta del av under utbildningen som du endast får använda för eget bruk, i ditt eget arbete, och därmed inte sprida vidare.
4. Hänsyn ska också visas för tredje part som omnämnts i samtal och därmed arbetar vi även med tystnadsplikt för tredje person.
5. Om du får tillgång till information som rör brottslighet som redan har begåtts har du ingen skyldighet att anmäla men det är det tillåtet att lämna uppgifter om brottet är av alvarligare sort. Till exempel är det tillåtet att polisanmäla brott med en strafftid som är längre än ett år så som misshandel, rån, dråp, mord, mordbrand osv.

Du är skyldig att genast anmäla till socialnämnden om du i din verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa (se 14 kap 1 § socialtjänstlagen). Du är också skyldig att till socialnämnden lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd.
6. Om du blir kontaktad av polis som berättar att de vet att du har information om en viss person som är din klient så tänk på:
  - a) Du vet inte om det är en polis som ringer. Be att få ett telefonnummer du kan kontrollera och ring tillbaka.
  - b) Om du känner att du inte kan/vill berätta så säg att du har tystnadsplikt och varken kan bekräfta eller dementera. Här är det alltså viktigt att du är påläst om vad du har för skyldighet. Om polisen påstår att du är skyldig att berätta så begär domstolsbeslut i frågan. När det kommit så är du skyldig att berätta för domstol vad du vet.

Dokumentation och register

1. Eventuell dokumentation ska benämnas minnesanteckningar. Anteckningar eller bild och ljudupptagningar ska föras i så liten utsträckning som möjligt och förvaras så att obehöriga inte har åtkomst till materialet. Enligt GDPR krävs det licens från datainspektioner för att ha någon form av patientregister på data.
2. Vid lagring av information om klienter krävs alltid klientens samtycke. Det ska även finnas skriftlig information till klienten om hur länge anteckningarna/inspelningarna får förvaras. Allt material är sekretessbelagt och får inte visas för tredje part utan klientens medgivande.

Återhämtningsterapeutens ansvar

1. Återhämtningsterapeuten har ansvar att hålla sig underrättad om de lagar och normer som finns i samhället kring det terapeutiska arbetet så att dessa efterföljs i varje del av yrkesutövandet. Detta innebär också att man håller sig uppdaterad kring eventuella lagändringar som träder i kraft efter examinationstillfället.

De lagar och riktlinjer som är gällande just nu och som vi utarbetat våra etiska regler utifrån är alltså:

- A. *Psykologernas etiska riktlinjer*¹
- B. *Hälso- och sjukvårdslagen, 217:30*²
- C. *Offentlighet och sekretesslagen (OSL), 2009:400, 2009:641, 2010-659*

Tystnadsplikt och sekretess i vården regleras i två olika lagar beroende på om verksamheten är allmän (offentlig) eller enskild (privat).
För allmän verksamhet gäller offentlighets- och sekretesslagen, OSL.³

Det finns också en förordning kopplad till offentlighets och sekretesslagen som heter *offentlighets- och sekretessförordningen, (OSF)*.⁴

För enskild verksamhet gäller 6 kap. 12-16 §§ i patientsäkerhetslagen (PSL).⁵

I patientsäkerhetslagen finns bestämmelser i 6 kap. 15 § som gäller för all vård, både allmän och enskild. Även om reglerna ser olika ut för allmän och enskild verksamhet ska det i princip inte vara någon skillnad på integritetsskyddet.

- D. *Socialtjänstlagen*⁶
- E. *Patientjournalagen*⁷

---

¹ <https://www.psykologforbundet.se/globalassets/yrket/yrkesetiska--principer-for-psykologer-i-norden.pdf>

² https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso--och-sjukvardslag_sfs-2017-30/

³ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/offentlighets--och-sekretesslag-2009400_sfs-2009-400

⁴ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/offentlighets--och-sekretessforordning-2009641_sfs-2009-641

⁵ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659

⁶ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453

⁷ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientjournalag-1985562_sfs-1985-562

Soulful Livings Etiska Regler ©

F. Konsumentlagarna.⁸

G. Brottsbalken⁹

2. Återhämtningsterapeuten arbetar alltid för klientens bästa och visar respekt för klientens önskemål, värderingar och livsåskådning.

3. Återhämtningsterapeuten har fullt ansvar för att klientrelationen inte utvecklas till en annan relation än en klientrelation så länge klientrelationen pågår och minst ett halvår efter. Detta gäller såväl familjär som vänskaps eller sexuell relation. Ett halvår efter att klientrelationen är helt avslutad finns det inte längre regler för detta men man bör vara medveten om att en beroendeställning och en sårbarhet hos klienten fortfarande kan förekomma och ta ansvar för detta.

4. Återhämtningsterapeuten ska vara medveten om att det uppstår en bindning i relationen med klienten där klienten är i en sårbar position. Återhämtningsterapeuten får ej utnyttja denna fördel för egen vinning eller på annat sätt missbruka sin position.

5. Återhämtningsterapeuten har ansvar för att se till att ingen missbrukar tjänsterna som Återhämtningsterapeuter erbjuder i syfte att bidra till annat missförhållande utanför rummet som tex tvångsmedel, hot, tvinga fram bekännelser eller att påtvinga någon en annan livsåskådning.

6. Om det uppstår en intressekonflikt mellan Återhämtningsterapeut och klient är det Återhämtningsterapeutens ansvar att värna om klientens integritet.

7. För att Återhämtningsterapeuten ska kunna bemöta klienten på ett etiskt korrekt sätt är det av största vikt att denne tar reda på om klienten medicinerar eller får annan vård/hjälp redan i början av första mötet.

8. En klient som söker hjälp hos Återhämtningsterapeut får inte behandlas för diagnostiserad sjukdom på annat sätt än samtal som stöd under annan pågående behandling, ifall det anses lämpligt. Det är upp till Återhämtningsterapeuten själv att bedöma lämpligheten från klient till klient. Återhämtningsterapeuten skall, vid behov, hänvisa till legitimerad läkare/psykolog för behandling.¹⁰

---

⁸ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/konsumenttjanstlag-1985716_sfs-1985-716

⁹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700

¹⁰ Patientsäkerhetslagen (2010:659)

Soulful Livings Etiska Regler ©

9. Om Återhämtningsterapeuten anser sig sakna kompetens för att hjälpa klienten är det Återhämtningsterapeutens ansvar att avsäga sig kontakten med klienten och hänvisa vidare till annan terapeut/läkare/psykolog. Som Återhämtningsterapeut är det viktigt att man ser att klientarbetet kan hjälpa klienten framåt och inte ta betalt, eller fortsätta arbetet, om inte rätt grundförutsättningar finns.

10. Enligt patientsäkerhetslagen får inte Återhämtningsterapeuten åta sig klienter som är yngre än 8 år. Soulful Livings rekommendation är att du inte heller åtar dig klienter som är omyndiga förrän du har god yrkesvana.

11. Återhämtningsterapeuten ska alltid berätta för klienten på ett tydligt sätt om hur arbetet ska gå till så att klienten har möjlighet att välja om denne vill delta eller inte. Samma tydlighet gäller arvode och betalningssätt.

12. Det är alltid Återhämtningsterapeutens eget ansvar att inte ta sig an fler klienter/uppdrag än vad denne orkar med/klarar av för att kunna göra ett så bra jobb som möjligt.